
ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

УДК 001:007:655

Л.Г. Пономаренко, Я.В. Зоська, А.О. Бессараб

ЖАНРОВА ПАЛІТРА ПОЛІТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

У статті подано загальну характеристику жанрів сучасної політичної літератури.

Ключові слова: жанр, політична література, громадсько-політичне видання.

Перший державний стандарт, який систематизував терміни та визначення видів видань, – ГОСТ 16447–70. Він був прийнятий у Радянському Союзі 1970 р., а друга редакція вийшла у 1978 р. і мала назву ГОСТ 16447–78 “Видання. Терміни та визначення основних видів”. Розвиток термінологічних досліджень призвів до появи нового стандарту у 1990 р. – ГОСТ 7.60–90 “Видання. Основні терміни та визначення”. У всіх цих стандартах як окремий вид виділяють масово-політичне видання – це видання, що вміщує твори суспільно-політичної тематики, агітаційно-пропагандистського характеру і призначене для широкого кола читачів.

У “Великій радянській енциклопедії” масову політичну літературу подано як “термін, прийнятий у радянському книгознавстві для визначення сукупності творів друку, що висвітлюють у популярній формі питання ідеології та політики з метою формування в широких мас стійких, свідомих орієнтацій на соціально-класові цінності” [6]. Тут же наголошено, що в СРСР та інших соціалістичних країнах масова політична література є важливим засобом комуністичної просвіти й виховання народу.

Зі здобуттям Україною незалежності, зміною політичного курсу, прийняттям української мови як державної був розроблений ДСТУ 3017–95 “Видання. Основні види. Терміни і визначення”. Тут стосовно політичної тематики подано визначення за цільовим призначенням громадсько-політичного видання. Воно повторює попереднє визначення російською мовою, але в дещо скороченому вигляді: “Громадсько-політичне видання – це видання, що вміщує твори громадсько-політичної тематики” [3, с. 4].

Г. Швецова-Водка вибудовує обґрунтовану позицію щодо недоліків цього стандарту. Вона зауважує, що у визначенні цього виду переплетено дві ознаки: цільове призначення – найширшій аудиторії читачів,

або “масовому читачу” (громаді), і тематику – про громадсько-політичні події, соціально-економічні питання. Таким чином, у цьому терміні можна побачити лише тематичний аспект, вважає дослідниця: “Але це неправильно, тому що з питань громадсько-політичного життя існують різні види видань за цільовим призначенням (офіційні, наукові, промислово-практичні тощо). Звідси випливає, що термінологічне позначення і кваліфікація цього виду видань потребують ще глибшого вивчення” [16]. Водночас науковець пропонує свій варіант визначення: “Масово-політичне видання – видання, призначене широкому колу громадськості з метою популяризації політичних ідей” [16, с. 436–437]. Також Г. Швецова-Водка визначає жанри, які до цього виду видань треба було б віднести.

До теми політичної журналістики звертається й І. Блохін. Він вважає, що текст є політичним, якщо відображає відносини між соціальними групами з приводу здійснення влади в суспільстві. Серед тематичних аспектів науковець виділяє такі:

- політичний процес;
- політичні ідеології;
- політична система;
- політичні партії;
- громадсько-політичні організації та рухи;
- політичне лідерство;
- соціальна та національна політика;
- політична історія;
- виборчі кампанії та політичні технології;
- політичний прогноз [5, с. 287–288].

У складі політичної журналістики найбільше до реальної політичної діяльності знаходиться політична публіцистика. В. Учоннова ділить публіцистику на політичну інформацію (виступ безпосередньо на політичну тему) і політичний текст (його проблематика осмислюється як політична, він має політичні цілі, хоча тема може бути іншою) [14, с. 266]. Однак, І. Блохін зауважує, що такий поділ мав сенс лише в період однопартійної (радянської) моделі журналістики. Із часом у визначення політичної публіцистики були

внесені зміни: “У текстах публікацій усе більший вияв знаходить не пряме ставлення до тематики і подій політичного життя, а вияв позиції різних соціальних груп. Публіцистика, таким чином, набуває функції перетворення політики, установлення зв'язків між політичними інститутами й аудиторією” [5, с. 290].

Основним завданням політичної публіцистики, на думку І. Блохіна, є надання суспільству теоретичної і практично корисної політичної інформації. При цьому неважливо, чи з коментарями вона, чи ні: “Головне, щоб характер інформації був політологічною, науково зваженою й обґрунтованою інтерпретацією. Таким чином, політика являє собою зміст публіцистики, а публіцистика є судженням про політику й формою її буття” [5, с. 291]. Тут варто зазначити, що судження про політику в публіцистиці має на меті політичні зміни. Публіцистика в такому випадку виконує комунікативну функцію, поширюючи політичні знання й культуру.

Отже, на сьогодні визначення політичної літератури є актуальним питанням. Поняття, подане в чинному державному стандарті, не є повноцінним, адже воно не відображає всіх аспектів його існування та використання в інформаційному просторі. Це питання потребує теоретичної розробки, змін у підходах до визначення зазначеної категорії видань. Водночас потрібно врахувати досвід наукового пізнання про один з видів політичної літератури – політичну публіцистику.

Мета статті – розкрити жанрову палітру сучасної політичної літератури.

Жанр – це тип твору, що складається історично та в якому виявляється конкретна єдність особливих властивостей форми в її основних моментах: композиції, образності, мовленні, ритмі. Проте жанр не тільки форма, а й спосіб відображення дійсності [7].

Розподіл відбувається за низкою ознак. Стрижнем жанру в журналістських творах є такі складові, як предмет, функція та метод.

Основою для диференціації жанрів слугує: предмет відображення (масштаб розгляду); тип життєвого матеріалу; виконувана функція; характер і властивість об'єкта, що розкривається; своєрідність відтворених предметів і явищ, ступінь проникнення (глибина) у дійсність; методи та прийоми відображення дійсності.

Диференціація жанрів залежить від: конкретної функції; об'єкта відображення; мети, характеру описуваного факту; кількості відібраних фактів; специфіки видання, для якого готується публікація [7].

Серед громадсько-політичних видань можна виділити: видання політичних першоджерел, агітаційне видання, пропагандистське видання, публіцистичний нарис, збір-

ник публіцистичних статей, публіцистичну монографію, мемуарне видання [16].

Політичні першоджерела – документи, в яких відображаються політичні ідеї окремих партій або громадських організацій, обґрунтування перспектив розвитку з позиції цих громадських об'єднань, намічаються шляхи й засоби втілення в життя запропонованих ідей [16, с. 345–346]. Вони мають такі жанри:

1. Статут партії (громадської організації, об'єднання) – документ, що визначає організаційну побудову та принципи діяльності партії (організації, об'єднання), функції центральних і місцевих органів, права та обов'язки членів організації.

2. Програма партії (громадської організації, об'єднання) – основоположний документ для певної політичної організації, що проектує та програмує всю її діяльність, її участь у розвитку суспільства в тому чи іншому напрямі. У програмі визначаються цілі партії (громадської організації, об'єднання), як кінцеві, так і на певних етапах розвитку суспільства, практичні завдання й методи їх втілення.

3. Заява – оперативний відгук на певні політичні події й повсякденні проблеми, виклад ставлення цієї організації щодо подій і їх можливого розвитку. Може включати також заклики щодо участі членів партії (організації) у подальшому розвитку подій.

4. Доповідь (виступ) керівника (лідера) політичної організації – це, як правило, публіцистичний твір, що вміщує виклад основних ідей організації або руху, їх аргументацію, заклики до участі громадян у цьому політичному русі. Роз'яснює та коментує програмні документи організації, її практичну діяльність.

5. Матеріали з'їзду, конгресу, конференції партії, пленумів, зборів, засідань центральних і місцевих органів партії (об'єднання) – документи, що дають уявлення про практичну діяльність партії (об'єднання).

6. Резолюція (постанова) з'їзду, конгресу партії (громадської організації, об'єднання) – офіційний документ цієї партії (організації, об'єднання), якого повинні дотримуватись усі її члени, якщо вони погоджуються з її статутом та програмою.

Тексти перелічених жанрів можуть становити основу самостійного видання або бути опублікованими як складова інших видань.

Щодо власне журналістських матеріалів, то існують різні типи відображення дійсності: фактографічний (емпіричний), дослідницький (теоретичний), художньо-дослідницький. На формування жанру впливає також тип мовлення, що використовується в журналістському тексті.

О. Тертичний виділяє три групи жанрів журналістських текстів залежно від глибини проникнення суб'єкта в об'єкт:

1) ті, що фіксують очевидні характеристики;

2) ті, що спрямовані на вияв глибинних взаємозв'язків (мотивів, інтересів, намірів, дій різних соціальних сил, осіб, суперечностей, оцінку значущості різних феноменів);

3) ті, що в образно-художній формі узагальнюють пізнане (рівень типізації зближує їх з літературою) [12].

Враховуючи вищезазначене, виділяють три основні групи типи жанрів: інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні.

Жанрові форми творів політичної журналістики відповідають загальній системі журналістських жанрів, але мають свою специфіку [5]. По-перше, у функціональності жанрів, кожен з яких реалізує логічну послідовність "інформування – оцінювання – вплив". По-друге, жанри відрізняються з погляду прагматичних цілей авторів, котрі визначають форму свого твору. По-третє, вибір жанру є показником ступеня ідеологічної заангажованості автора.

Науковець І. Блохін виокремлює такі групи жанрів:

1) політична замітка;

2) політичний репортаж, інтерв'ю, звіт, дискусія, ток-шоу;

3) політична кореспонденція, коментар, колонка, рецензія;

4) політична стаття, огляд;

5) політичний нарис, етюд, есе, фейлетон, памфлет.

Розглянемо їх детальніше, зупиняючись на особливостях деяких з них.

Політична замітка – оперативно-новинний текст. Його параметрами є точність, стислість, відсутність "зайвої" інформації (інформаційних шумів). Особливістю замітки є її структура: головний факт виносять на початок, а другорядні ранжируються залежно від значущості [7]. Замітка має заголовок (підзаголовок), авторський підпис. Незмінним у замітці є ядро події. Головний факт має розгорнуте пояснення: характер і причина події, учасник, детальний опис події. Основна думка публікації або основна сюжетна лінія можуть бути представлені в ліді. Він буває таких видів: лід-інтрига, драматичний лід, лід-скандал, аналітичний лід, цитатний лід, запитальний лід, лід-історія, затяжний (нарисовий) лід. Його мета – привертнути увагу читача, змусити прочитати замітку повністю.

До цієї групи жанрів можна віднести й хроніку. Хроніка – короткий виклад факту, новина одним рядком. Вона концентрує в собі суть масштабної події підвищеного інтересу.

Друга група – оперативно-дослідницькі тексти. Вони включають такі параметри, як: послідовність, наочність, образність, документальність, емоційність. Причому емоційна реакція повинна бути не тільки з боку автора, а й з боку читача.

Одним з основним жанрів цієї групи є репортаж. Репортаж – це інформаційний жанр, який достовірно, виразно й динамічно малює картину події через безпосереднє сприйняття автора, який створює "ефект присутності" для читачів. В основі репортажу завжди лежить новизна події. Репортаж має синтетичний характер, у ньому можуть виявлятися риси та властивості інших жанрів, адже в його структурі наявні елементи замальовки, інтерв'ю, звіту, кореспонденції. Буває таких видів:

– подієвий (яскрава подія, представлена в хронологічній послідовності);

– тематичний (подія може передаватися, починаючи з будь-якого фрагмента дійсності, допускаються розширені й детальні коментарі);

– постановочний (опис незапланованої події);

– тематично-пізнавальний;

– репортаж-розслідування (враження від подій, пов'язаних з розкриттям злочинів і злочинних замислів).

Схема репортажного опису будується таким чином: заставка (яскравий життєвий епізод), відступи, діалоги з героями, власні яскраві враження. Репортаж будується на факбульній основі.

Інтерв'ю – це виклад фактів від імені співбесідника. Пряма мова дає враження достовірності. Завдання інтерв'ю – повідомити новину, вплинути на громадську думку. Інтерв'ю буває таких видів: інтерв'ю-монолог, інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-бесіда, інтерв'ю-полілог, інтерв'ю-повідомлення, інтерв'ю-замальовка, протокольне інтерв'ю, інформаційне інтерв'ю, проблемне інтерв'ю, інтерв'ю-анкета, інтерв'ю-портрет [7].

До цієї групи входить і звіт. Звіт – форма повідомлень про заходи, що відбулись. Виділяють два види звіту – інформаційний і аналітичний [13]. Мета інформаційного звіту – поінформувати аудиторію про хід зборів, конференції, форуму або якого-небудь іншого важливого заходу. І тому звіт зараховують до інформаційних жанрів, незважаючи на постановку в ньому актуальних проблем дійсності та глибокий аналіз проблемних ситуацій. Інформаційний звіт може бути двох видів: хронікальним і розгорнутим. Перший існує для того, щоб повідомити коротко про головне, викласти основний зміст явища, часто навіть не дотримуючись хронологічної послідовності, на відміну від другого. Якщо ж автор матеріалу дотримується при викладі точної хронології й знайомить зі

змістом кожного із численних фактів, то в нього виходить розгорнута панорама заходу. Цей вид звіту називають розгорнутим.

Якщо в публікаціях інформаційних звітів головним чином констатують зовнішній хід заходу, то аналітичні звіти звертають увагу на його внутрішній зміст. Аналітичний звіт – звіт з поглибленим аналізом проблем і питань, в якому подія існує як привід для матеріалу. У ньому проводиться самостійне вивчення проблеми, порівнюється почуте або побачене на колективному заході з реальними життєвими фактами. Мета аналітичного звіту – показати взаємозв'язок тих або інших думок, оцінок, висновків, пропозицій і дати їх оцінку, визначити значущість. Відбір може здійснюватися, наприклад, за тематичною або проблемною ознакою. Залежно від спрямованості інтересу журналіста аналітичний звіт може бути звітом-поясненням, звітом-оцінкою або звітом-програмою.

До третьої групи входять дослідницько-новинні тексти, параметрами яких є проблемність, аналітичність, діалектичність, аргументованість. У цьому випадку автор має, аналізуючи ситуацію, подати аргументований висновок.

Кореспонденція – жанр, основною метою якого є тлумачення, з'ясування причин події, визначення її значущості, цінності, прогнозування розвитку. Дослідники виділяють два види кореспонденції: інформаційну й аналітичну. У першій автор детально розповідає про процеси, що відбуваються, прагнучи згрупувати факти, об'єднати їх спільною темою. Її завдання – повернути увагу до події та показати тенденції її розвитку. В інформаційній кореспонденції наявний аналіз подій, що відбуваються, але в меншій кількості, ніж в аналітичній.

Коментар – аналітичне повідомлення, що тлумачить окремі події, явища, ситуації, виступи; це форма реакції на будь-яку подію суспільного, політичного й економічного життя. У ньому автор виражає своє ставлення до актуальних подій, аналізує те, що відбувається, і намагається спрогнозувати подальший розвиток ситуації. Висновок, пропонований у результаті міркувань, має бути ясным і коротким. Впливаючи з логіки фактів, запропонованих у матеріалі, він містить приховані або явні рекомендації щодо подальших дій.

Четверту групу становлять власне дослідницькі тексти. Їх параметрами є масштабність, доказовість, науковість, чіткість, логічність. У тексті може бути наявною внутрішня полеміка, вираження суб'єктивної точки зору автора.

Огляд – це одночасне спостереження, аналіз і виявлення суті подій, процесів, явищ суспільного життя. Головна ознака огляду – єдність наочного висвітлення сус-

пільних подій. Його предметом стають загальні питання політики, економіки, характерні соціальні явища й тенденції їх розвитку, а також ідеї філософії, історії, літератури. Огляд буває як тематичним, так і загальним.

П'ята група – це дослідницько-образні (художньо-публіцистичні) тексти. До їх параметрів належать художність, літературність, образність, символізм, психологізм.

Памфлет – сатиричний твір, націлений на висміювання певних людських пороків і приниження того героя (героїв), який представляється автором носієм небезпечного суспільного зла. Памфлети на внутрішні теми мають в основному політичний характер [13].

Як уже зазначено вище, до цієї групи входить і фейлетон. Основною відмінністю від памфлету є те, що автор не намагається морально знищити героя, а висміює лише окремі недоліки. Мета фейлетону – за допомогою сатири зробити названі дії надбанням суспільної уваги з метою їх (недоліків) подальшого усунення.

Наповнюючись новим, актуальним змістом, жанр набуває нових меж, але формальні жанроутворювальні ознаки серйозних перетворень не зазнають. Але із часом нові видові утворення можуть все-таки виокремлюватись у певні жанри. Серед таких – жанр есе.

Есе – роздуми, що мають на меті розглянути морально-етичні, історико-політичні й естетичні проблеми через персоналізацію, через конкретну особу. Тому цей жанр дає змогу якнайповніше висловити та обґрунтувати авторську думку, втілити в ній особисті відчуття й емоції. Йому одночасно властиві й філософсько-аналітичний погляд на предмет, і художня типізація образу [13].

Особливою формою журналістського твору є політичний портрет. Деякі особи перетворюють політику на вид діяльності, котрий є доступним для розуміння аудиторії. Ще одна характеристика політичного портрету полягає в його функції політичного прогнозування.

Він може виявлятися у найрізноманітніших жанрах: коментарях, фейлетонах, памфлетах, фотопублікаціях, шаржах і карикатурах, телевізійних "історіях про життя". Проте найчастіше в двох жанрових формах – інтерв'ю та нарис. Кожна з них диктує свої особливості виконання, змушує по-своєму інтерпретувати фактичний матеріал. Однак у будь-якому разі портрет являє собою комплекс свідчень про героя, що, у свою чергу, умовно поділені на особистісний та програмний блоки. Особистісний блок – інформація про зовнішню подоби політика, його професійні якості, освітній рівень, значущі фрагменти біографії, громадську та професійну діяльність, досягнення. Програмний

блок включає вираження політичної позиції й короткий виклад ідей героя.

Особливим жанром політичної літератури, який може бути як своєрідним “штрихом”-характеристикою до політичного портрета, так і повноцінним самостійним жанром, є політичний анекдот. Загалом анекдот як традиційний жанр визначають як “коротку сміхову оповідь про всі сфери людського життя...” [10, с. 313]. У першій класифікації анекдотів, запропонованій українським професійним фольклористом В. Гнатюком у науковому збірнику українських традиційних анекдотів “Галицько-руські народні анекдоти” (1899) такого виду анекдотів ми не знайдемо. Проте в цій досить поважній класифікації, яка є актуальною і до сьогодні, зокрема в третій її частині “Історичні анекдоти. Мінхгавзіяди і небилиці. Дурні” є розділ “Історичні анекдоти”, який має два підрозділи – “Історичні спомини” та “Анекдоти про Каньовського” [4]. Саме ці історичні анекдоти і вважаємо попередниками сучасного міського (а не традиційного сільського!) політичного анекдоту.

Натомість, як підкреслює білоруська дослідниця Н. Фядотова, у російській культурі політичні анекдоти існували вже за часів правління Іоанна Грозного й відомі як “анекдоти о российских государях”, в яких були подані “свідчення очевидців про побут, вдачі, вчинки і вислови, звички і схильності історичних осіб” [15, с. 3]. “Розквіт” жанру політичного анекдоту припадає на радянські часи, щоправда й сьогодні, попри постмодерністські характеристики сучасного суспільства XXI ст., він не втрачає своєї популярності. Причина “живучості” цього дуже небезпечного жанру для провідників тоталітарної держави закладена в його основі, зокрема в таких визначальних жанрових характеристиках, як анонімність, колективність, усність.

На основі аналізу політичних анекдотів сучасна українська дослідниця Н. Рєпіна класифікує їх за двома критеріями: 1) тематикою (про події та явища в політичному, соціально-економічному та культурному житті суспільства; життя та діяльність керівників Комуністичної партії Радянського Союзу); 2) часом походження (відповідність у часі тим чи іншим подіям та явищам) [9, с. 232]. Ідеться про те, що навіть протягом невеликого з погляду історії часового проміжку – 70 років радянської влади – можна виділити різні групи анекдотів на підставі останньої ознаки.

З метою ілюстрації цього популярного сьогодні фольклорного жанру наведемо такий історичний анекдот, що відображає стан ЗМІ в радянський період: «Яка різниця між “Правдою” та “Новинами”? – У “Правді” немає новин, а в “Новинах” немає правди».

Отже, необхідно наголосити, що хоч політичний анекдот за своєю суттю є фольклорним жанром, проте за виконуваною функцією може розглядатися як журналістський жанр.

Насамкінець варто зазначити, що журналістські жанри нерідко змішуються, відображають не орієнтацію автора на формальні межі, а скоріше на потік свідомості. Жанр у такому разі стає вторинним, його ознаки розпізнаються вже в готовому творі, а не закладаються спочатку в план публікації.

До політичної літератури можна зарахувати й мемуарну, якщо її тематика стосується політики. Тоді жанрова палітра політичної літератури збагатиться спогадами, щоденниками, листуванням, записками, мемуарами, подорожніми замітками тощо. Так само художня література відповідної тематики може збагатити жанрову палітру політичною розповіддю, нарисом, повістю, новелою, романом, віршем, баснею, поемою, п’єсою, кіносценарієм, казкою, думою, піснею тощо. Щодо наукової літератури політичної тематики, то найпоширенішими є стаття та монографія.

Висновки. Оскільки політична література виділяється за тематикою, то її жанрова палітра є багатою, адже вона охоплює жанри майже всіх видів літератури за цільовим призначенням.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо в аналізі жанрової системи сучасної української політичної літератури на конкретних прикладах.

Список використаної літератури

1. Антонова С.Г. Редакторская подготовка изданий : [учебник] / [С.Г. Антонова, В.И. Васильев, И.А. Жарков, О.В. Коланькова, Б.В. Ленский, Н.З. Рябинина, В.И. Соловьев]. – М. : Изд-во МГУП, 2002. – 468 с.
2. Варданян Е.А. Информационное пространство политики : автореф. дис. ... канд. социол. наук / Е.А. Варданян. – Ростов н/Д, 1997. – 22 с.
3. Видання. Основні види. Терміни та визначення : ДСТУ 3017–95. – [Чинний від 1996–01–01]. – К. : Держстандарт України, 1996. – 47 с. – (Національний стандарт України).
4. Галицько-руські народні анекдоти / зібрав В. Гнатюк. – Л., 1899.
5. Журналистика в мире политики: Исследовательские подходы и практика участия / [ред.-сост. С.Г. Коркосенко]. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2004. – 448 с.
6. Кастрюлина Л.Н. Массовая политическая литература / Л.Н. Кастрюлина // Большая Советская Энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://bse.sci-lib.com/article074217.html>.

7. Мельник Г.С. Деловая журналистика : [учеб. пособ.] / Г.С. Мельник, С.М. Виноградова. – СПб. : Питер, 2010. – 304 с.
8. Ольшанский Д.В. Политический PR / Д.В. Ольшанский. – СПб. : Питер, 2003. – 544 с.
9. Репіна Н.В. Політичний анекдот як соціокультурний феномен / Н.В. Репіна // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку : наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне, 2010. – Т. II. – Вип. 16. – С. 229–233.
10. Росовецький С.К. Український фольклор у теоретичному висвітленні : підручник / С.К. Росовецький. – К. : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2008. – 623 с.
11. Скуленко М.И. Журналистика и пропаганда / М.И. Скуленко. – Киев : Высшая школа, 1987. – 159 с.
12. Тертичный А.А. Трансформация жанровой структуры современной периодической печати / А.А. Тертичный // Вестник Московского государственного университета. Сер. 10. Журналистика. – 2002. – № 2. – С. 54–63.
13. Туманов Д.В. Жанровое многообразие публицистики [Электронный ресурс] / Д.В. Туманов. – Режим доступа: http://www.jurn.by.ru/jan_4.html.
14. Ученова В.В. Публицистика и политика / В.В. Ученова. – 2-е изд., доп. – М. : Политиздат, 1979. – 271 с.
15. Федотова Н.А. Анекдот і афарыстыка у сучаснай газетнай перыёдыцы / Н.А. Федотова // Веснік БДУ. – Мінск, 2003. – № 1. – С. 122–127.
16. Швецова-Водка Г.Н. Общая теория документа и книги : [учеб. пособ.] / Г.Н. Швецова-Водка. – М. : Рыбыри ; К. : Знання, 2009. – 487 с.

Стаття надійшла до редакції 14.08.2012.

Пономаренко Л.Г., Зоська Я.В., Бессараб А.А. Жанровая палитра политической литературы

В статье представлена общая характеристика жанров современной украинской политической литературы.

Ключевые слова: жанр, политическая литература, общественно-политическое издание.

Ponomarenko L., Zos'ka Y., Bessarab A. Genres of political literature

The authors analyzed genres of modern Ukrainian political literature.

Key words: genre, political literature, socio-political edition.